Súd:	Krajský súd Košice
Spisová značka:	4Co/10/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu:	7613206496
Dátum vydania rozhodnutia:	30. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Soňa Minxová
ECLI:	ECLI:SK:KSKE:2014:7613206496.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Minxovej a sudcov JUDr. Ľuboša Kunaya a JUDr. Adriany Murínovej v právnej veci žalobcu NM Invest s.r.o., so sídlom v Banskej Bystrici, Nám. SNP 11, IČO: 36 862 487, zastúpeného Ivanič & Partners, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Dunajská 48 proti žalovanému W. R., C.. XX.X.XXXX, S. A. O. C. A., I. X/XX, M..L..S. XX, o zaplatenie 1.154,78 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 24. októbra 2013, č.k. 6C 240/2013-54 takto

r o z h o d o l :

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom:

1/ žalobu zamietol,

2/ vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplatenia 1.154,78 eura s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne od 10.4.2009 do zaplatenia a náhrady trov konania s odôvodnením, že jeho právny predchodca - spoločnosť COFIDIS a.s. (ďalej len „pôvodný veriteľ“) uzatvoril dňa X.XX.XXXX so žalovaným ako dlžníkom zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovanému peňažné prostriedky (úver) vo výške 1.327,76 eura, ktoré sa zaviazal splácať minimálnymi splátkami vo výške 53,08 eura so splatnosťou vždy 15. deň kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bol úver poskytnutý. Pretože odo dňa 16.3.2008 žalovaný nezaplatil ani minimálnu mesačnú splátku, pôvodný veriteľ od zmluvy písomne odstúpil dňa X.X.XXXX.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že tvrdenia žalobcu v žalobe mal za preukázané vykonaným dokazovaním zmluvou o revolvingovom úvere č. XXXXXXXX H. Q. X.XX.XXXX, všeobecnými obchodnými podmienkami (ďalej len „VOP“), odstúpením od zmluvy zo dňa X.X.XXXX i výpisom z účtu žalovaného a aktívnu legitimáciu žalobcu rámcovou zmluvou o postúpení pohľadávok uzatvorenou s

pôvodným veriteľom dňa XX.X.XXXX a jej prílohami č. 1 a 2. Uzavrel, že zmluvný vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným, ktorý vznikol na základe zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa X.XX.XXXX sa riadi ustanoveniami zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii, v znení platnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch"). Námietku premlčania, vznesenú žalovaným v jeho odpore proti platobnému rozkazu, ktorý bol v posudzovanej veci vydaný dňa 5. apríla 2013 pod č.k. 6Ro/117/2013 - 22, posúdil podľa ustanovení § 52 ods. 1 a 2, § 54 ods. 1 a 2, § 100 ods. 1 a § 101 Občianskeho zákonníka a dospel k záveru, že je dôvodná. Trojročná premlčacia doba začala plynúť dňa 10.4.2009, t.j. deň nasledujúci po prevzatí písomného odstúpenia pôvodného veriteľa od zmluvy o úvere a výzvy na okamžitú úhradu dlhu žalovaným (dňa X.X.XXXX) a márne uplynula 10.4.2012. Dohodu zakotvenú v článku 12.7.VOP o použití Obchodného zákonníka na zmluvný vzťah žalovaného a pôvodného veriteľa, posúdil ako dojednanie práva, ktoré je pre žalovaného ako spotrebiteľa nevýhodnejšie, neprijateľné a preto neplatné, keďže premlčacia doba upravená Obchodným zákonníkom je dlhšia ako podľa Občianskeho zákonníka.

Výrok o trovách konania odôvodnil aplikáciou § 142 ods. 1 O.s.p. a skutočnosťou, že v konaní úspešný žalovaný si náhradu trov konania neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca z odvolacích dôvodov uvedených v ust. § 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f) a h) O.s.p., ako i z odvolacieho dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. b), d) a f) O.s.p.. Navrhol napadnutý rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. f) a h) O.s.p. zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň žiadal priznať náhradu prvostupňového, ako aj odvolacieho konania a pre prípad potvrdenia napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa, vysloviť podľa § 238 ods. 3 O.s.p. prípustnosť dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu tvrdiac, že ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, lebo rieši právne otázky, ktoré sú významné tak z hľadiska rozhodovacej činnosti súdov vôbec, ako aj z hľadiska ochrany spotrebiteľa. Za zásadné označil riešenie otázky 1) akým právnym režimom (t.j. režimom Občianskeho alebo Obchodného zákonníka) sa spravuje zmluva o úvere, v ktorej jednou zo zmluvných strán je spotrebiteľ, 2) ako je potrebné nahliadať na určenie dĺžky premlčacej doby pri zmluvách o úvere, v ktorej jednou zo zmluvných strán je spotrebiteľ; konkrétne, či možno na zmluvu o úvere aplikovať ustanovenie Obchodného zákonníka ohľadom dĺžky, začiatku, plynutia a trvania premlčacej doby a 3) či možno zákonné ustanovenie, ktoré stanovuje dĺžku premlčacej doby (konkrétne ust. § 397 Obchodného zákonníka) považovať za neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

V dôvodoch odvolania predovšetkým namietal nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov a tiež existenciu vady výroku rozsudku z dôvodu absencie označenia konkrétnej podmienky, ktorú súd považoval za neprijateľnú (odvolacie dôvody podľa § 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.). Citujúc ust. § 157 ods. 2 O.s.p. a poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 15.12.2010 sp. zn. 8 Sžo 230/2010, ako i zo dňa 13.9.2011 sp. zn. 6Cdo 43/2010 a tiež na nález Ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 265/05, sp. zn. IV. ÚS 296/09 najmä tvrdil, že prvostupňový súd v odôvodnení rozsudku ustálil bez akéhokoľvek odôvodnenia, že právny vzťah účastníkov je vzťahom spotrebiteľským, na ktorý sa vzťahujú v celom rozsahu okrem ustanovení zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona SNR č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, aj ustanovenia § 52 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka a pri posúdení začiatku a konca plynutia premlčacej doby bez náležitého odôvodnenia postupoval podľa Občianskeho zákonníka a za neprípustnú označil aplikáciu Obchodného zákonníka, nakoľko by sa tak zhoršovalo postavenie spotrebiteľa. Poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č.k. 1 Obdo 25/2012 zo dňa 31.07.2012, citujúc ust. § 153 ods. 4 O.s.p. a § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka vytkol súdu prvého stupňa, že vo výroku rozsudku neuviedol označenie konkrétnej neprijateľnej podmienky, čím mu odňal možnosť konať pred súdom. Ak mal prvostupňový súd za to, že zmluva o úvere obsahovala akúkoľvek neprijateľnú podmienku, mal

podľa žalobcu túto neprijateľnú podmienku uviesť vo výroku rozsudku a pretože tak neurobil, postupoval v rozpore so zákonom, odňal mu možnosť domáhať sa preskúmania tejto neprijateľnej podmienky v odvolacom konaní v zmysle § 153 ods. 4 O.s.p. a tým aj možnosť konať pred súdom. Bez výslovného uvedenia neprijateľnej podmienky vo výroku rozsudku odvolací súd nemôže konštatovať prípustnosť dovolania v prejednávanej veci podľa § 238 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 153 ods. 4 O.s.p., čo potom bráni tomu, aby rozsudok mohol byť predmetom dovolacieho prieskumu z hľadiska existencie dovolacích dôvodov uvedených v § 241 ods. 2 písm. b) a c) O.s.p..

Ďalej vytýkal súdu prvého stupňa, že nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. Tvrdil totiž, že na posudzovaný zmluvný vzťah vyplývajúci zo zmluvy o úvere prvostupňový súd nesprávne aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka a nesprávne aplikoval i zákonné ustanovenia vzťahujúce sa na účinky odstúpenia od zmluvy, i dĺžku a plynutie premlčacej lehoty. Poukazom na ust. § 497, § 261 ods. 6 písm. d), § 263 ods. 2 Obchodného zákonníka a ust. § 2 písm. a) a b), § 4 zákona o spotrebiteľských úveroch i na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 MCdo 7/2006, totiž uviedol, že záväzkové vzťahy zo zmluvy o úvere majú vždy charakter absolútnych obchodov a vždy budú podliehať režimu Obchodného zákonníka, čo platí aj pre otázku dĺžky trvania, začiatku, plynutia a skončenia premlčacej doby. Doplnil, že zákon o spotrebiteľských úveroch nie je normou, na základe ktorej vznikol zmluvný vzťah medzi spotrebiteľom a podnikateľom, pretože určoval osobitné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere a v znení účinnom ku dňu vzniku zmluvy o úvere, t.j. ku dňu X.XX.XXXX, neustanovoval, či sa na práva a povinnosti a ďalšie nároky zmluvných strán spotrebiteľskej zmluvy, ktoré nie sú upravené v zákone o spotrebiteľských úveroch (premlčanie, účinky odstúpenia od zmluvy) má aplikovať Občiansky zákonník alebo Obchodný zákonník, prípadne iný osobitný predpis.

Napokon namietal nesprávnu aplikáciu zákonných ustanovení vzťahujúcich sa na dĺžku a plynutie premlčacej lehoty. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 32 Cdo 3337/2010 a majúc za to, že na plynutie a koniec premlčacej doby je potrebné aplikovať § 387 a nasl. Obchodného zákonníka, tvrdil, že svoj peňažný nárok uplatnil včas žalobou podanou dňa 5.4.2013, pretože premlčacia doba mohla uplynúť najskôr dňa 10.4.2013, t.j. uplynutím štyroch rokov odo dňa doručenia odstúpenia od zmluvy.

Pre nepreskúmateľnosť rozsudku, pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov je prvostupňové konanie zaťažené vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a je tak naplnený aj dôvod odvolania uvedený v § 205 ods. 2 písm. b), c) a d) a f) O.s.p..

Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Odvolací súd (§ 10 ods. 1 O.s.p.) vec podľa § 214 ods. 2 O.s.p. prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania s tým, že vyhlásenie rozsudku bolo zverejnené minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 30. apríla 2014 o 11,35 hod. v pojednávacej sieni číslo dverí 207 na 2. poschodí Krajského súdu v Košiciach (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p. v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p.).

Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia v medziach odvolania, t.j. v rozsahu vymedzenom odvolacími dôvodmi a námietkami žalobcu uvedenými v jeho odvolaní, spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo (§ 212 ods. 1, 3 O.s.p.) dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Odvolací dôvod v zmysle § 205 ods. 2 písm. c) O.s.p. je daný ak účastník navrhol dôkaz, ktorý bol spôsobilý preukázať právne významnú skutočnosť pre rozhodnutie vo veci samej, súd ho nevykonal a vznikol tým nedostatok v skutkových zisteniach, ktorý treba odstrániť. Opodstatnenosť tohto odvolacieho dôvodu však nie je daná v prípade, ak účastník nenavrhne dôkaz vôbec, alebo navrhne vykonanie akéhokoľvek dôkazu a súd ho nevykoná, pretože musí ísť o také dôkazy, ktoré sú pre rozhodnutie vo veci samej spôsobilé preukázať právne významnú skutočnosť a sú teda pre rozhodnutie vo veci samej dôležité.

V preskúmavanej veci z obsahu spisu vyplýva, že pred vyhlásením rozsudku súd prvého stupňa poučil účastníkov v zmysle § 120 ods. 4 O.s.p. o tom, že sú povinní predložiť alebo označiť všetky dôkazy a skutočnosti najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr súd neprihliadne. Na pojednávanie, nariadené na deň 30.9.2013, riadne predvolaný žalobca písomným podaním zo dňa 23.9.2013 (č.l. 45) žiadal o ospravedlnenie neprítomnosti (i neprítomnosti jeho právneho zástupcu) na tomto pojednávaní z dôvodu pracovnej vyťaženosti spoločníka a konateľa advokátskej kancelárie Ivanič & Partners, s.r.o., ako aj v záujme hospodárnosti konania. Zároveň požadoval vec prejednať a rozhodnúť v jeho neprítomnosti (i neprítomnosti jeho právneho zástupcu) a prihliadnuť pritom na obsah spisu a doposiaľ predložené dôkazy. Z obsahu spisu je zároveň zrejmé, že žiaden dôkaz nenavrhoval. Opodstatnenosť ním uplatneného odvolacieho dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. c) O.s.p. preto z obsahu spisu nemožno uzavrieť.

Pokiaľ žalobca v odvolaní označil odvolací dôvod, že súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p.) a že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.), odvolací súd pripomína, že odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p. je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvého stupňa vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 132 O.s.p., a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov účastníkov nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvého stupňa založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo ktoré vyšli v konaní najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 133 až 135 O.s.p..

K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p. odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že ani tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené. Odvolacie námietky žalobcu nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku. Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo také skutočnosti, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej.

Rozhodnutiu súdu prvého stupňa totiž nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplynuli a ani nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne, že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 133 až § 135 O.s.p., alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil.

Súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu a náležite zistil skutkový stav, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 132 O.s.p., z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver.

Nie je daný ani žalobcom označený odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. (že v konaní došlo k vade uvedenej v § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.), t.j. že sa mu ako účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, pretože napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný a zmätočný. Preskúmaním veci totiž odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané, a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal, a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Prvostupňový súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil.

O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia v súvislosti s právnym posúdením ide totiž spravidla vtedy, ak by interpretácia a aplikácia právnej normy zo strany súdu zásadne popierala účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak by dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentovali, boli by zjavne protirečivé alebo by popierali pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne by boli zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06). Z odôvodnenia preskúmavaného rozsudku jednostrannosť a ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu, nevyplýva.

Súd prvého stupňa totiž žalobu zamietol z dôvodu, že dospel k záveru o dôvodnosti žalovaným vznesenej námietky premlčania, ktorú posúdil podľa všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka. Či tak urobil správne, je otázkou právneho posúdenia veci. Sám žalobca pritom vo svojom odvolaní tvrdí, že právne posúdenie prvostupňového súdu bolo nesprávne v situácii, ak posudzovaný zmluvný vzťah je úverovým vzťahom a v čase jeho vzniku zákon o spotrebiteľských úveroch, ako lex specialis k Obchodnému zákonníku, otázku premlčania samostatne neupravoval.

Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie netrpí nedostatkom riadneho odôvodnenia, ktoré by malo za následok vznik vady podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p..

Odvolací súd tak po preskúmaní veci dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je aj z hľadiska týchto žalobcom uplatnených odvolacích dôvodov vecne správny, pretože súd prvého stupňa na základe dostatočne zisteného skutkového stavu vec správne právne posúdil, aplikoval správne ustanovenie právneho predpisu a správne rozhodol. Zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje a v podrobnostiach na ne odkazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Na zdôraznenie správnosti právneho názoru súdu prvého stupňa a k jednotlivým odvolacím námietkam žalobcu je dôvodné doplniť (§ 219 ods. 2 O.s.p. in fine) nasledovné:

Žalobca sa žalobou domáhal zaplatenia zostatku nesplateného revolvingového úveru úveru s odôvodnením, že žalovaný prostredníctvom splátok neuhradil celý zostatok poskytnutého úveru ani potom, ako od zmluvy o úvere dňa X.X.XXXX písomne odstúpil.

V prejednávanej veci nie je sporné, že pôvodný veriteľ bol dodávateľom služby - poskytovanie úverov - čo vyplýva aj z predmetu jeho činnosti zapísaného v obchodnom registri (poskytovanie úverov zo zdrojov, na ktoré sa nevyžaduje bankové povolenie, poskytovanie spotrebiteľských úverov v zmysle ustanovení osobitného predpisu /od 10.8.2007/), žalovaný pri uzatváraní zmluvy o revolvingovom úvere vystupoval ako fyzická osoba a zo žiadnych ustanovení zmluvy nevyplýva, že konal s cieľom smerujúcim (vzťahujúcim sa) k jeho obchodu, povolaniu alebo podnikaniu (viď čl. 2 písm. a/, písm. b/ Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Z formy a obsahu označenej zmluvy je zrejmé, že sa jedná o tzv. „formulárovú“ zmluvu, ktorej predtlač formulára mal pôvodný veriteľ už vopred pripravený a dopisoval do nej iba konkrétne údaje týkajúce sa žalovaného, pričom žalovaný obsah tejto zmluvy žiadnym podstatným spôsobom nemohol ovplyvniť, a ani neovplyvnil. Záver súdu prvého stupňa, že právny vzťah účastníkov je vzťahom spotrebiteľským, je preto správny.

V čase rozhodovania prvostupňového súdu síce platil už zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý nadobudol účinnosť od 11. júna 2010, avšak jeho prechodné ustanovenia (§ 25 ods. 1 až 4) riešia použitie doterajšieho zákona č. 258/2001 Z.z. Podľa § 25 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak.

Z tohto pohľadu správne súd prvého stupňa pri rozhodovaní postupoval, keď aplikoval na zistený skutkový stav ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona SNR č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, ktorý upravoval niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa (§ 1 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch). V čase uzavretia zmluvy zo dňa 2. októbra 2007 na účely tohto zákona sa totiž zmluvou o spotrebiteľskom úvere rozumela zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom (§ 2 písm. b/ zákona o spotrebiteľských úveroch).

Vychádzajúc zo zásady lex specialis derogat lex generalis, podľa ktorej špeciálna právna úprava, ktorou v danom prípade je zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako i ustanovenie § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, má prednosť pred všeobecnou, ktorou je Obchodný zákonník, je (bolo) totiž nevyhnuté predmetný právny vzťah medzi účastníkmi konania založený predmetnou zmluvou o úvere posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, bez ohľadu na to, že zmluva o úvere je tzv. absolútny obchod (§ 261 ods. 1, ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka).

V posudzovanej veci prvostupňový súd zároveň správne „nachádzal“ taký výklad ustanovení Občianskeho zákonníka a zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v dobe uzavretia zmluvy medzi účastníkmi konania, ktorý reflektoval i na obsah a účel unijnej ochrany spotrebiteľa obsiahnutej v príslušných smerniciach na ochranu spotrebiteľa. Vnútroštátny súd má totiž povinnosť posúdiť z úradnej povinnosti zneužívajúci charakter zmluvnej podmienky, pokiaľ má k dispozícii informácie o právnom a skutkovom stave, ktoré sú pre tieto účely nevyhnutné. Ak považuje takúto zmluvnú podmienku za neprimeranú (nekalú), zdrží sa jej použitia (Pannon, bod 2. výroku).

Niet zároveň žiadneho dôvodu, aby na predmetnú právnu vec spotrebiteľskej povahy nemala dopadať právna ochrana vyplývajúca z ust. § 54 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa a spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (§ 54 ods. 1). I zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, v znení účinnom v čase vzniku posudzovaného zmluvného vzťahu, totiž v ustanovení § 3 ods. 3 stanovoval právo každého spotrebiteľa na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Vzhľadom na žalovaným vznesenú námietku premlčania uplatneného nároku sa potom súd prvého stupňa správne zaoberal posudzovaním jej dôvodnosti. Pokiaľ žalobca namietal, že vec nesprávne právne posúdil, ak na otázku premlčania aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka o premlčaní, lebo správne mal aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka o premlčaní z dôvodu, že uzavretý zmluvný vzťah (úverová zmluva) je absolútnym obchodom v zmysle § 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka, je táto jeho odvolacia námietka vzhľadom na už uvedené nedôvodná.

Odvolací súd nijako nepopiera argumenty, že úver je absolútnym obchodom a že na úver dopadá tretia časť Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov úverovej zmluvy. Predmetná vec sa však týka spotrebiteľskej zmluvy, ktorá nie je samostatným typom zmluvy a je regulovaná osobitnou právnou úpravou. Charakter spotrebiteľskej zmluvy môžu mať nielen zmluvy uzatvárané podľa Občianskeho zákonníka, ale aj uzatvárané podľa Obchodného zákonníka a osobitných predpisov. Pretože i zmluva o spotrebiteľskom úvere neprestáva byť zmluvou spotrebiteľskou, primárne sa použije špeciálny predpis - zákon o spotrebiteľských úveroch a ak tento určitú otázku neupravuje, nastupuje úprava spotrebiteľského práva v širšom slova zmysle a na jej základe úprava Občianskeho zákonníka nielen ako doplnková právna úprava, ale aj ako korektív pre prípadné ďalšie použitie noriem obchodného práva.

Z vyššie uvedených dôvodov otázku premlčania v prejednávanej veci prvostupňový súd správne posúdil podľa Občianskeho zákonníka (§ 100 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka), pretože použitie úpravy premlčania podľa Obchodného zákonníka by bolo v neprospech spotrebiteľa, keďže ustanovuje dlhšiu premlčaciu dobu.

Pokiaľ teda súd prvého stupňa posudzoval dôvodnosť žalovaným vznesenej námietky premlčania podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, nemožno mu vytknúť nesprávne právne posúdenie veci a v tomto smere odvolacia námietka žalobcu nie je dôvodná.

Pretože odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný (§ 212 ods. 1 O.s.p.) a v rámci odvolacieho prieskumu existenciu tzv. zmätočných vád v zmysle § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) a h) O.s.p. v konaní nezistil a nezistil ani iné vady konania, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 205 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), je podané odvolanie nedôvodné.

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil ako vecne správny.

Pokiaľ ide o návrh žalobcu, aby odvolací súd pripustil v prípade svojho potvrdzujúceho rozsudku dovolanie k posúdeniu ním vymedzených otázok zásadného právneho významu, odvolací súd má za to, že v posudzovanej veci sa nejedná o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, t.j. o také rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré rieši doposiaľ nenastolenú alebo v iných súvislostiach prezentovanú a právne riešenú otázku takým spôsobom, ktorý je významný z hľadiska rozhodovacej činnosti vôbec, t.j. má všeobecný dopad na prípady podobnej povahy. Posudzovaný prípad totiž nie je takým, kde neexistuje predošlá judikatúra, alebo je táto nejednotná, resp. ide o aplikáciu nového právneho predpisu. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 402/2013, rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5MCdo 20/2009 alebo rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 14. marca 2013 č.k. 6Co/343/2012-130.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p.. Žalobca nebol úspešný v odvolacom konaní a tak mu náhrada trov nepatrí, žalovanému trovy odvolacieho konania nevznikli, preto náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznal.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.